عەبدوڵا سەڵمان(مەشخەڵ) سەبارەت بە كاری هەرەوەزی ... سازدانی: دەنگەكان

كورتەیەك بۆ ناساندنی هەرەوەزی :

هەرەوەزی دیاردە و بوونەكی مێژوویی و جیهانیی هەیە، هەرچەندە زۆر جار ڕەنگ و دەنگی سەردەمی سەرهەڵدانەكەی خۆی گرتووە؛ هەندێك جار وەك خۆكۆمەكیی ئایینی گروپە ئایینی و ڕێڕەوییەكان دەركەوتووە و هەندێك جار وەك خۆكۆمەكیی خێڵەكی و گوندەكان دەركەوتووە و هەندێك جاریش وەك خۆبەسەی كۆمەڵە هاوچەرخەكان لە سەردەمی جەنگەكان و قاتوقڕیی وشكە ساڵەكان دەركەوتووە، بەڵام لەنێو هەموو سەردەمەكان هەرەوەزی و بیرۆكە و ئاوەزی ژییانی هەرەوەزیی بەجۆرێك بوونی هەبووە .

لەنێو ئەم ڕۆژگارەش لە هەرێمی كوردستان خەریكە لەنێو دەروونی قەیرانە ئابووریی و كولتووریی و م□□□یی و ڕامیاریی و جەنگیی- سەربازییەكان بەجۆرێك هەرەوەزییەكان و بیرۆكەی هەرەوەزی كۆمەڵایەتیی وەك ئەڵتەرناتیڤێك خۆی دەردەخاتەوە. سایتی دەنگەكان وەك بڵندگۆی دەنگی ڕۆشنبیر و ڕەخنەگر و ناڕازی و بەهەڵوێستەكان بە ڕۆشنایی خستنە سەر مێژووی بزووتنەوە و بیرۆكە هەرەوەزییەكان لە هەرێمی كوردستان و ناوچەكە ئەم تەوەرەیەی بە گفتەگۆ و لێدوان لەو بارەوە كردووەتەوە، بە هیوای سەرهەڵدان و درووسبوون و دروستكردنی دیالۆگ و لێدوانیی جەماوەریی و كۆمەڵایەتیی لەبارەی هەرەوەزی و بزووتنەوەی هەرەوەزی وەك ئەڵتەرناتیڤ.

پرسیار : سەرەتا ئەگەر بكرێت كورتەیەك لەبارەی ڕابووردووی چالاكی خۆت و ئاراستەی بیركردنەوەت بۆ خوێنەران بگێڕیتەوە؟

عەبدوڵا سەڵمان(مەشخەڵ) : لە رابردوودا بەتایبەتی لە دەیەی هەشتاكان لە حەلقەی ئەدیبانی كۆمۆنیست كارم كردووە و بۆ ماوەی سێ ساڵ یانزە ژمارە لە گۆڤاری (ڕابەر)مان دەركرد. لەدوای راپەرینیش لە بزووتنەوەی شورایی كوردستان چالاک بووم بەتایبەتیش لە مەڵبەندی شورا كرێكارییەكانی شاری هەولێر. دوای ڕاپەڕینیش یەكێك بووم لە دامەزرێنەرانی یەكێتی بێكارانی لە كوردستان و هەروەها ئەندامێكی چالاكی كۆمەڵەی ئاوارەكانی كوردستان بووم لە هەولێر. كاتێكیش لە

توركيا بووم بەرپرسی كۆميتەی هاوپشتی كرێكاريی بووم و كە چوومە دەرەوەش لە گۆڤاری هانا هەردوو خولەكەی چالاكانە كارم كردووە و كار دەكەم.

پرسيار : بزووتنەوەی هەرەوەزی" ئەم دەستەواژەيە بۆ تۆ چی دەگەيێنێت ؟

عەبدوڵا سڵێمان(مەشخەڵ) : بزووتنەوەی هەرەوەزی بزووتنەوەيەكە كە كاری هەرەوەزی خ□ بەخشانە ئەنجام دەدات. دەست بۆ كارانە دەبات كە پێويستين و دەسەڵاتی لۆكاڵی يان ناوەند ناتوانێ يان ناپڕژێتە سەريان. بەڵام بەبڕوای من لە كوردستان شتێك نييە ناوی بزووتنەوەی هەرەوەزی بێت. ئەوەی هەيە دەستپێشكەری چەند ئينسانێكی خەمخۆر و ئينسان دۆستن بۆ خزمەتكردنی مرۆڤەكان لە دەڤەرێكی دياريكراو. كاتێك دەتوانين ناوی بزووتنەوەی ل□ ب□ن□ين كە هاوشێوەی ئەم دەستپێشكەرييە لە گۆشە و كەنارەكانی كۆمەڵگە بوونيان ه□ بێت، كە ئێستا بوونيان نييە. بەڵام دەتوانين بە سەرەتايەكی دابنێين بۆ جێكەوتە بوونی شێوازێك لە كاركردن بە قازانجی خەڵكی هەژار و زەحمەتكێش. ئەم شێوازە لە كاركردن گەر بە ئاسۆ و تێروانينێكی ئينسانی بارگاوی بێت ئەوا بە دڵنياييەوە دەتوانێ سوود بەخش بێت و ب□ پێچەوانەوە گەر بارگاوی نەبێت بەو ئاسۆ و تێڕوانينە پێشكەوتووخوازەوە ئەوا دەست نەبردن بۆی باشترە.

پرسيار : بە بۆچوونی تۆ هەرەوەزييەكان ئامرازی ڕيفۆرمكردن يان ئەڵتەرناتيڤن؟

عەبدوڵا سڵێمان(مەشخەڵ) : پرسيارێكی زۆر گشتيگير و ناڕوونە. كام هەرەوەزييەكان؟ لە كوێدا؟ لە چ بڕگەيەكی مێژوويی؟ كوردستان لەم چارەكە سەدەيەی ڕابردوو بەهۆی برودۆخی سياسيی ناهەموارييەوە نەك زەمينەی كاری هەرەوەزی خۆش نەكردوو□، بەڵكو بووە هۆی فەوتان و مردنی هەر هەولێكی دەستج□معی بۆ ئامانجێكی دياريكراو. ل□ بەر ئەوە پرسيارەكەی بەڕێزتان هيچ پەيوەندييەكی بە كوردستانەوە نييە. ئەگەر وەك پرسيارێكی موجەرەديش وەريبگرين و هەوڵ بدەين لە سياقی مێژوودا ببينين و وەڵامی بدەينەوە دەتوانين بڵێين كە ڕێكخراوە هەرەوەزييەكان كە كاری هەرەوەزييان كردووە نە ڕيفۆرم بوونە و نە ئەلتەرناتيڤ، بەڵكو جۆرێك لە بەرگريی و بەدەستهينانی خۆڕاگيريی بووە لە بەرامبەر فشاری ئابووری چينە باڵا دەستەكان. چونكە ڕيفۆرم و ئەلتەرناتيڤ دوو دەستەواژەی سياسيين و لە قاموسی سياسيدا مانای تايبەت بە خۆيان هەيە كە بە هيچ جۆرێك ناتوانن وەك

کاڵایەک بە باڵای کاری هەرەوەزیدا ببەدرێن.

پرسیار : بە پشتبەستن بە کامە بنەما و ئەزموون هەرەوەزییەکان دەخرێنە خانەی ئامانجی بزووتنەوەی ڕیفۆرمیستی یان خزمەتکردن بە مانەوەی سیستەمە چینایەتییەکە ؟

عەبدوڵا سڵیمان (مەشخەڵ) : ئەم بزووتنەوە هەرەوەزییانە گەرچی تابعەکی سیاسییان هەیە بەڵام لە جەوهەردا کردەی سیاسیی نین. واتە ئامانج لەم بزووتنەوانە هەڵگیرساندنی شۆڕش و بەدەستەوەگرتنی دەسەڵاتی سیاسی نییە لە کۆمەڵگە. ئەم بزووتنەوانە هەوڵ دەدەن لە بەرامبەر فشار و بەربەرییەتی چینایەتی دەسەڵاتی بۆرژوازی کارێک بکەن کە ببەتە هۆی سووککردنی باری قورسی سەر شانی ژیانی کرێکاران و خەڵکی زەحمەتکێش. بەپێی ئامانجەکانی ئەم جۆرە بزووتنەوانە ڕیفۆرمیستین. ئەم ڕیفۆرمەش لە بەرژەوەندی خەڵکی بەشمەینەتە نەک مانەوەی سیستمی چینایەتی.

پرسیار : کەسانێک پێیان وایە ئەم کارە هەرەوزەیانەی کە لە ناوچەی خانەقین دەستی پێ کراوە، لە بنچەدا کاری دەسەڵاتە و دەبێت فشار بە دەسەڵات ببرێت لە جیاتی کاری هەرەوەزی. ئەی ئێوە ئەمە چۆن دەبینن؟

عەبدوڵا سڵیمان (مەشخەڵ) : ئەو کەسانە دروست خاڵیان لەسەر پێتەکان داناوە. ئەوە ئەرکی دەسەڵاتە و دەبێت بە فشار و خەبات دەسەڵات بهێنرێتە پای ئەم کارانە، بەڵام لەهەمان کاتدا کە فشار و خەبات دژ بە دەسەڵات لەئاستی پێویستدا نەبێ، دەستبردن بە کاری هەرەوەزیی پێویستی هەنووکەیی خۆی دەسەپێنێ.

پرسیار : چۆن دەتوانین هەرەوەزییەکان بە ئەڵتەرناتیڤ ببینین، ئەو گۆڕانە پۆزەتیڤانە چین کە هەرەوەزییەکان وەك ڕەتکەرەوەی کردەوەیی سیستەمە چینایەتییەکە نیشاندەدەن، چ کاراییەکیان لەسەر خۆڕاکردن و بەهێزکردنی ڕەوتی گۆڕانی کۆمەڵایەتی و کولتووریی و ڕۆشنبیریی گشتی دەبێت ؟

عەبدوڵا سڵیمان (مەشخەڵ) : من لە وەڵامی پرسیارێکی پێشوودا وتم کە ئەم کارە هەرەوەزییانە و بینینیان وەک ئەڵتەرناتیڤ و ڕەتکردنەوەی کردەیی سیستەمی چینایەتی لە جێی خۆیدا نییە. واتە لەڕووی سیاسییەوە ئەو بەدیلە لەڕێی ئەو کارە هەرەوەزییانەوە مومکین نییە. هاوکات دەبێ ئەوەش بڵێین کە کاریگەری دەبێت بەسەر ئاستی ئاگایی خەڵکی بەشمەینەت و بردنەپێشەوەی هۆشیاری و ناسینی

ژیان و ک□م□گ□.

پرسیار : چ ئاسۆ و ئامانجێك لە سەرهەڵدانی بزووتنەوەی هەرەوەزی لە هەرێمی کوردستان و خۆرهەڵاتی ناوین دەبینیت ؟

عەبدوڵا سڵیمان (مەشخەڵ) : ئەگەر بزووتنەوەی هەرەوەزی لە هەرێمی کوردستان لە درێژەی ئەم کار و چالاکیانەی ناوچەی خانەقینەوە ببینین و خانەقین بکەین بە چەقی ئەو بزووتنەوە سەتاسەرییە ئەوا تا ئاستێک جێگای دڵخۆشییە. بەڵام ئەم پەلوپۆ هاویشتنە لەم دۆخەی ئێستا ئاسان نییە لە هەرێمی کوردستان چ جای بگات بە خۆرهەڵاتی ناوین.

پرسیار : لە ڕووی مێژووییەوە، ئایا بزووتنەوەی هەرەوەزی لە ناوچەی لەدایکبوون و ژیانی خۆت هەبووە یان بەخۆت تاکو ئێستا لەنێو هەرەوەزییەك ژیاوی ؟

عەبدوڵا سڵێمان(مەشخەڵ) : نەخێر هیچ ئەزموونیکم لەوبارەوە نەبووە و نییە

پرسیار : ئایا هەروەزییەکان تەنیا ئاڵووێرکردنی کۆمەکی کۆمەڵایەتین، یان واوەتر لەوە دەتوانن ببنە ئەڵتەرناتیقی بەرهەمهێنان و بەکاربردنی باوی بۆرجوازییانەی ئێستا؟

عەبدوڵا سڵیمان (مەشخەڵ) : نەخێر هەرەوەزییەکان تەنها ئاڵووێرکردنی کۆمەکی کۆمەڵایەتی نین، ئەم هەرەوەزییانە ڕەنگە بە جۆڕێک بتوانن لە هەلومەرجێکی سیاسی – ئابووری تایبەتدا ڕۆڵی گرنگ بگێڕن ب□ تایبەتی ئەگەر دۆخەکە قەیراناوی بێت و هەیەجانی کۆمەڵایەتی بەرێوە بێت.

پرسیار : ئایا هەر ئێستا هیچ ئەزموونێکی کردەیی و جێکەوتوو یان پەرەسەندوو لە هەرێمی کوردستان و خۆرهەڵاتی ناوین دەبینیت ؟

عەبدوڵا سڵیمان (مەشخەڵ) : نەخێر هیچ ئەزموونێک نابینم.

پرسیار : چ پێشنیار و وانەیەك، ئەزموونێکت هەیە کە بیخەیتە سەر ئەزموونی تاکو ئێستای ئەو هەرەوەزییانەی کە لە هەرێمی کوردستان هەن؟

عەبدوڵا سڵیمان (مەشخەڵ) : هەوڵ بدرێت هەرەوەزییەکان لەئەنجامی کۆبۆنەوەی گشتی ناوچە و گەڕەک و شارەکانەوە بێنە دەرەوە و عەمەلی

بکرێنەوە و لێرەوەش ئەم سون□تی کۆبوونەوە گشتیانە ببێتە عەقڵیەتی زاڵ بەسەر ژیانی ئینسانەکان. چونکە لەم نەریت□ ش□شگێڕانەیەدا چاودێری جەماوەری دێتە ئاراوە و لەهەمان کاتیشدا هەرگیز گەندەڵیی دروست نا بێت.

پرسیار : دوا پرسیاری ئەم جارە، چ پەیام و ڕێنوێنییەکت بۆ چالاکانی هەرەوەزییەکان هەیە ؟

عەبدوڵا سڵیمان (مەشخەڵ) : دیارە وێڕای دەستخۆشی لەو چالاکوانانە، هیوادارم بە نەفەسێکی درێژەوە بتوانن درێژە بەو چالاکییانە بدەن و پەلوپۆی پێبهاون بۆ ناوچەکانی تر تا لە ئەنجامدا بتوانێ وەکو بزووتنەوەیەکی سەرتاسەری بەهێز لەسەر پێی خۆی بوەستێ.